

Schoolvoorbeeld van integraal waterbeheer in Hengelo

Waterbeheer, natuurontwikkeling en recreatie. Aan de rand van Hengelo is een gebied ontstaan dat deze drie met elkaar verenigt. Met de inzet voor dit gebied van het Waterschap Regge en Dinkel, de gemeente Hengelo en de Stichting Twickel wordt het onlangs afgeronde project Woolderbinnenbeek alom gezien als een schoolvoorbeeld van integraal waterbeheer.

Het project Woolderbinnenbeek bestaat uit drie retentievijvers en een overstromingsvlakte. De retentievijvers vormen samen het waterpark 't Genseler en vangen via de Woolderbinnenbeek regen- en zuiveringswater op uit Enschede en Hengelo en houden het daar vast om, naast verdroging in eigen gebied, overlast in het lager gelegen Borne, Almelo en Vriezenveen tegen te gaan.

De vijvers, samen goed voor een capaciteit van 150.000 kubieke meter water, liggen op verschillende hoogtes. Als de eerste vijver vol is, komt het water via een automatische stuw in de tweede en vervolgens in de derde vijver terecht. De vijvers voorkomen ook verdroging van de natuurgebieden van het cultuurhistorische landgoed Twickel. Op dit landgoed is het overstromingsgebied Woolde ingericht. Deze vlakte heeft een bergingscapaciteit van 200.000 kubieke meter en wordt ingezet wanneer de vijvers de hoeveelheid water niet meer aankunnen.

Het project maakt onderdeel uit van het afwateringsplan voor de Bornsebeek. Deze beek vormt als bovenloop van de Regge de belangrijkste afvoer voor water uit Enschede, Hengelo en Borne. De landbouwgronden rondom deze plaatsen hadden in natte perioden altijd al veel last van wateroverlast. Dit verergerde nog vanwege uitbreiding van de steden en de aanleg van wegen. In perioden met veel regen stonden hele stukken landbouwgrond onder water.

De oplossing hiervoor werd in eerste instantie gezocht in het versneld laten weglopen van het regenwater en het verlagen van het grondwaterpeil. Het nadeel van deze maatregel was de verdroging die vooral in de zomerperiode mede hierdoor ontstond. Dit plan kon dan ook de goedkeuring van het ministerie van Verkeer en Waterstaat niet wegdragen. In nauwe samenwerking tussen het waterschap Regge en Dinkel, de gemeente Hengelo en de Stichting Twickel kwam vervolgens het plan voor de retentievijvers in combinatie met de overstromingsvlakte op tafel.

Behalve opvang en retentie hebben de gebieden nog een derde en vierde functie: recreatie en natuurontwikkeling. Zo mag in de overstromingsvlakte Woolde, waar voorheen intensieve landbouw bedreven werd, de natuur nu haar gang gaan. Inmiddels zijn al 88 verschillende vogelsoorten in het gebied waargenomen, waaronder enkele bedreigde.

De realisering van het project Woolderbinnenbeek is te danken aan een gezamenlijke inspanning van overheid en waterschap. Ongeveer de helft van de zeven

miljoen euro die het project kostte, werd door de Europese Unie en de rijksoverheid gesubsidieerd. De subsidie werd door Brussel toegekend vanwege de voorbeeldfunctie die het Woolderbinnenbeekproject heeft ter vermindering van overstromingsrisico's in lager gelegen gebieden. De gemeente Hengelo droeg 300.000 euro bij voor de aanleg van de retentievijvers. Het resterende bedrag, circa 3,5 miljoen euro, kwam voor rekening van het waterschap Regge en Dinkel. ◀

Limburg vreest schade door grondwateronttrekking in Duitsland

In een besloten zitting hebben de Gedeputeerde Staten van Limburg eind september bij de Duitse Bezirksregierung Arnsberg hun bezwaar toegelicht tegen de vergunningsaanvraag van RWE Rheinbraun AG voor grondwateronttrekking ten behoeve van de bruinkoolmijn Inden. Toekenning van deze vergunning betekent naar verwachting een daling van de grondwaterstand in zuid-Limburg van tien centimeter.

Het bezwaar van de provincie Limburg dateert van 28 januari. Toen tekende zij samen met overige Nederlandse betrokkenen, waaronder enkele gemeenten in zuid-Limburg en de Waterleidingmaatschappij Limburg, schriftelijk bezwaar aan tegen de vergunningsaanvraag. RWE Rheinbraun AG wil een uitbreiding van de grondwateronttrekking van 120 naar 135 miljoen kubieke meter. De forse verlaging van de grondwaterstand die hiervan het gevolg is, staat haaks op het Provinciaal Omgevingsplan Limburg waarin de provincie zich ten doel stelt de jaarlijks onttrokken hoeveelheid grondwater juist terug te dringen teneinde de grondwaterstand te verhogen. De provincie zelf verleent bij een dergelijke aanvraag geen vergunning als deze een onttrekking tot gevolg heeft die groter is dan vijf centimeter.

Tijdens de toelichting op het bezwaar heeft de provincie meer tijd gevraagd om precies uit te kunnen zoeken wat voor nadelige gevolgen en mogelijke schade de uitbreiding van de grondwateronttrekking heeft voor de grondwaterafhankelijke natuur, de landbouw en de infrastructuur in Limburg.

Wanneer de Bezirksregierung Arnsberg uitspraak doet, is nog niet bekend. ◀

Waterpark 't Genseler, onderdeel van het Woolderbinnenbeekproject.

